

Radon podle NAZ a RP ČR

**Seminář pro lektory odborné přípravy
8. 3. 2017, Praha**

Jaroslav Slovák
Marcela Berčíková
SÚJB, Oddělení radonového programu

Obsah

- Prevence pronikání radonu do stavby
- Ochrana před přírodním ozářením ve stavbě
- IZ ve stavební legislativě
- Správní delikty v oblasti PZIZ
- Poskytování dotací v některých expozičních situacích
- Závěr

Prevence pronikání radonu do stavby - 1

§ 6 odst. 4 SAZ („starý AZ“) → § 98 odst. 1 NAZ („nový AZ“)

Ten, kdo navrhuje umístění stavby s obytnými nebo pobytovými místnostmi, je povinen zajistit stanovení radonového indexu pozemku a výsledky předložit stavebnímu úřadu.

(1) Každý, kdo navrhuje umístění nové stavby nebo přístavby s obytnými nebo pobytovými místnostmi, je povinen zajistit stanovení radonového indexu pozemku.

Prevence pronikání radonu do stavby - 2

§ 6 odst. 4 SAZ → § 98 odst. 2 NAZ

Ten, kdo ohlašuje nebo žádá o povolení provedení stavebních úprav pro změnu v užívání části stavby, která bude nově obsahovat obytné nebo pobytové místnosti, anebo oznamuje změnu v užívání stavby, která bude nově obsahovat obytné nebo pobytové místnosti, je povinen zajistit měření úrovně objemové aktivity radonu a výsledky předložit stavebnímu úřadu nebo autorizovanému inspektorovi.

(2) Každý, kdo ohlašuje nebo žádá o povolení provedení změny dokončené stavby, která bude nově obsahovat obytné nebo pobytové místnosti, nebo žádá o změnu v užívání stavby, která bude nově obsahovat obytné nebo pobytové místnosti, nebo takovou změnu oznamuje, je povinen zajistit měření úrovně objemové aktivity radonu ve stávající stavbě.

Prevence pronikání radonu do stavby - 3

§ 6 odst. 4 SAZ → § 98 odst. 3 NAZ

Pokud se taková stavba umísťuje nebo provádí na pozemku s vyšším než nízkým radonovým indexem, musí být stavba preventivně chráněna proti pronikání radonu z geologického podloží. Stanovení radonového indexu pozemku se nemusí provádět v tom případě, bude-li stavba umístěna v terénu tak, že všechny její obvodové konstrukce budou od podloží odděleny vzduchovou vrstvou, kterou může volně proudit vzduch.

(3) Stanovení radonového indexu pozemku se nemusí provádět, bude-li stavba umístěna v terénu tak, že všechny její obvodové konstrukce budou od podloží odděleny vzduchovou vrstvou, kterou může volně proudit vzduch, nebo pokud je projektováno preventivní protiradonové opatření založené na odvětrání radonu z podloží mimo objekt.

Ochrana před přírodním ozářením ve stavbě - 1

NAZ

~~SH – směrná hodnota~~

→ referenční úroveň (RÚ) ... 300 Bq/m³

~~MH – mezní hodnota~~

→ roční průměr OAR ... 3000 Bq/m³

Hodnota OAR ve vzduchu při jejímž překročení je vlastník budovy s obytnou nebo pobytovou místností povinen provést opatření, která snižují míru ozáření.

Ochrana před přírodním ozářením ve stavbě - 2

§ 6 odst. 5 SAZ → § 99 odst. 1 NAZ

~~Povinnost „vlastníka budovy“ informovat nájemce o překročení SH nebo MH a o provedených zásazích.~~

NAZ

Vlastník budovy s obytnou nebo pobytovou místností, v níž bylo zjištěno překročení referenční úrovně, je povinen usilovat o to, aby ozáření fyzických osob ve stavbě bylo tak nízké, jakého lze rozumně dosáhnout při uvážení všech hospodářských a společenských hledisek.

Ochrana před přírodním ozářením ve stavbě - 3

§ 6 odst. 5 SAZ → § 99 odst. 2 a 3 NAZ

Povinnosti vlastníka budovy sloužící škole (školskému zařízení), resp. zajišťující sociální a zdravotní potřeby

→ **měřit OAR** a to při uvedení do provozu a vždy po provedení změn dokončené stavby, které by mohly OAR ovlivnit (izolace od podloží, zateplení).

→ **provést opatření** při překročení RÚ na úroveň tak nízkou, jaké lze rozumně dosáhnout při zohlednění všech hospodářských a společenských hledisek (tzn. optimalizované).

Ochrana před přírodním ozářením ve stavbě - 4

§ 6 odst. 5 SAZ → § 99 odst. 4 NAZ

~~Stavební úřad může při překročení mezní hodnoty nařídít provedení stavebních úprav, je-li to ve veřejném zájmu.~~

Vlastník budovy s obytnými nebo pobytovými místnostmi, ve které bylo zjištěno překročení stanovené hodnoty ročního průměru objemové aktivity radonu ve vzduchu,

→ je povinen provést opatření, která snižují míru ozáření.

Vyhláška č. 268/2009 Sb. , o technických požadavcích na stavby

§ 10

Všeobecné požadavky pro ochranu zdraví, zdravých životních podmínek a životního prostředí

(1) Stavba musí být navržena a provedena tak, aby neohrožovala život a zdraví osob nebo zvířat, bezpečnost, zdravé životní podmínky jejich uživatelů ani uživatelů okolních staveb a aby neohrožovala životní prostředí nad limity obsažené v jiných právních předpisech, zejména následkem

c) uvolňování emisí nebezpečných záření, zejména ionizujících ...

Správní delikty - přestupky

Vlastníkem objektu
je fyzická osoba

zjištěno
překročení RÚ
nebo RoP OAR

neplní povinnost usilovat
o snížení OAR

neplní povinnost
provedení POO

250 000 Kč

nezajistí měření OAR po
- uvedení do provozu
- změnách v dokončené stavbě

neprovede POO při
- překročení RÚ

Správní delikty

Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba

navrhující umístění stavby

500 000 Kč

zjištěno překročení RÚ nebo ROP OAR

vlastníci stavbu

1 000 000 Kč

nezajistí stanovení RIP

neplní povinnost usilovat o snížení OAR

neplní povinnost provedení POO

nezajistí měření OAR po
- uvedení do provozu
- změnách v dokončené stavbě

neprovede POO při
- překročení RÚ

Poskytování dotací v některých expozičních situacích

Legislativní rámec

- **zákon č. 263/2016 Sb.**, ze dne 14. 7. 2016, atomový zákon
- **vyhláška č.422/2016 Sb.**, ze dne 14. 12. 2016 o radiační ochraně a zabezpečení radionuklidového zdroje
- **vyhláška č. 362/2016 Sb.**, ze dne 17. 10. 2016 o podmínkách poskytnutí dotace ze státního rozpočtu v některých existujících expozičních situacích
- **vyhláška č. 464/2016 Sb.**, ze dne 16. 12. 2016 o postupu při poskytování dotace ze státního rozpočtu na přijetí opatření ke snížení míry ozáření z přítomnosti radonu a jeho produktů přeměny ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti a na přijetí opatření ke snížení obsahu přírodních radionuklidů v pitné vodě pro veřejnou potřebu

Atomový zákon (nový)

§ 103 – poskytnutí dotací v některých expozičních situacích – radon a jeho produkty přeměny

Ministerstvo financí může poskytnout dotaci na zjištění rizika a přijetí odůvodněného opatření:

- Ve vnitřním ovzduší staveb pro bydlení a pobyt veřejnosti
- V pitné vodě určené pro veřejnou potřebu

Krajský úřad a jeho orgán v přenesené působnosti:

- zprostředkovává poskytnutí dotace
- informuje vlastníky o podmínkách dotace,
- se svým stanoviskem a souhlasem SÚJB je předává Ministerstvu financí

SÚJB vydává souhlas k poskytnutí dotace a to po posouzení míry rizika a předpokládané účinnosti navrhovaných opatření, která snižují míru ozáření po jejich realizaci

Vyhláška č. 362/2016 Sb., o podmínkách poskytnutí dotace ze státního rozpočtu v některých existujících expozičních situacích

Upravuje podmínky poskytnutí dotace ze státního rozpočtu

Dotaci lze poskytnout vlastníkovi:

- stavby pro trvalé bydlení, povolení k výstavbě vydáno před 28.2.1991 - měření ve všech obytných místnostech, **průměrná hodnota ^{222}Rn je vyšší než 1000 Bq/m^3 ,**
- budovy školského zařízení (děti do 18 let) – v některé z místností v době pobytu dětí **více jak 300 Bq/m^3**
- budovy pro zdravotní a sociální služby - v některé z místností v době pobytu osob **více jak 1000 Bq/m^3**
- veřejného vodovodu – při překročení **nejvyšší přípustné hodnoty (MH)** stanovené vyhláškou č. 422/2016 Sb.

Dotaci lze poskytnout za podmínky, že:

- provedeným opatřením došlo ke snížení obsahu radonu v ovzduší stavby pod referenční úroveň **300 Bq/m³** nebo alespoň o 75% původní hodnoty.
- provedeným opatřením došlo ke snížení obsahu přírodních radionuklidů ve vodě pod **referenční úroveň**, stanovenou **vyhláškou č. 422/2016 Sb., (100 Bq/l)**.

Závěry

POVINNOST

- preventivní ochrany proti radonu i pro stavby na pozemku s nízkým RIP

POVINNOST

- měření Rn ve stanovených „veřejných“ budovách
- provedení optimalizovaných opatření při překročení referenční úrovně
- provedení opatření, která snižují míru ozáření při překročení stanovené hodnoty ročního průměru objemové aktivity radonu ve vzduchu

SANKCE za specifikované správní delikty

Závěry

TERMINOLOGIE

- SH a MH → referenční úroveň, roční průměr OAR a nejvyšší přípustná hodnota (voda)

ZMĚNA NĚKTERÝCH HODNOT PZIZ

- SH 400/200 Bq/m³ → RÚ **300** Bq/m³
- MH 4000 Bq/m³ → RoP OAR **3000** Bq/m³
- SH 50 Bq/l → **100** Bq/l

Dotační kritéria

- domy, školy, školská zařízení 400 → **300** Bq/m³
- objekty zabezpečující sociální a zdravotní služby
400 → **1000** Bq/m³

Děkuji za pozornost

jaroslav.slovak@sujb.cz

marcela.bercikova@sujb.cz

www.radonovyprogram.cz !!!